herpy

ŻABY

Wallace's Flying Frog

Rhacophorus nigropalmatus

Rhacophorus nigropalmatus to jedna z największych żab latających. Żyje wysoko w koronach lasu deszczowego na Borneo, Sumatrze i Półwyspie Malajskim. Jest szmaragdowozielona, z czarną błoną pławną między palcami dłoni i stóp, a dzięki rozpostartej błonie potrafi szybować między drzewami nawet do 15 m. Samice dorastają do 10 cm. Gatunek wymaga bardzo dużego, wysokiego i ciepłego terrarium, a wiedza o jego hodowli i rozmnażaniu jest skąpa.

Rodzina: Rhacophoridae

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**8-10 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Toksyny skórne	**Brak znanych**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**120 × 80 × 120 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**24-28 °C**
Temperatura w nocy	**21-23 °C**
Wilgotność	**70-90%**
Woda	**Część wodna** głębokość 10 cm
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**W parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**W gnieździe z piany**
Liczba jaj w zniesieniu	**800**
Okres larwalny	**42-85 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Rhacophorus nigropalmatus to smukła, długonoga żaba nadrzewna i największa żaba nadrzewna Borneo. Grzbiet jest lśniąco szmaragdowozielony z drobnymi białymi plamkami, a boki i wewnętrzna część palców dłoni i stóp są żółte. Błona pławna między palcami wszystkich czterech kończyn jest u nasady czarna, a wzdłuż krawędzi jasnożółta. Brzuch jest biały do jasnożółtego. Oczy są duże, z jasnożółtą tęczówką i poziomą źrenicą, a wszystkie palce kończą się dużymi przylgami. Wzdłuż przedramienia, palców dłoni i stóp oraz pięty biegną fałdy skórne, które razem z błoną pławną czynią z tej żaby sprawnego szybownika.

Samice są większe od samców: samice osiągają 9-10 cm, samce 8-9 cm. Masa ciała nie jest udokumentowana.

Świeżo przeobrażone młode zupełnie nie przypominają dorosłych. Są jasno pomarańczowoczerwone, a drobne białe plamki pojawiają się u nich mniej więcej miesiąc po metamorfozie. Żaba pozostaje czerwona przez około rok, zanim zmieni barwę na zieloną, a w wieku 9-11 miesięcy młode mają 4-5 cm długości. Dzięki czerwonej barwie i białym plamkom młode przypominają odchody ptaków lub nietoperzy, co chroni je przed drapieżnikami. Dorosłe osobniki są natomiast świetnie zamaskowane wśród liści.

Gatunek został opisany w 1895 roku przez George'a Alberta Boulengera i nazwany na cześć Alfreda Russela Wallace'a, który zebrał pierwszy znany okaz. Zwierzęta z Laosu, Wietnamu i południowych Chin, które przypominają ten gatunek, to albo *Rhacophorus nigropalmatus*, albo blisko spokrewniony, jeszcze nieopisany gatunek.

Gatunek nie ma znanej toksycznej wydzieliny skórnej. Mimo to myj ręce przed pracą w terrarium i po niej, a potem nie dotykaj oczu ani ust. W niewoli żyje prawdopodobnie 5-10 lat.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Występowanie i środowisko

Rhacophorus nigropalmatus występuje na Półwyspie Malajskim, w Tajlandii i Mjanmie, na Sumatrze oraz na Borneo (Malezja, Indonezja i Brunei). Na Borneo jest rozpowszechniona na całej wyspie. Żaby z Laosu, Wietnamu i południowych Chin przypominają ten gatunek, ale być może należą do innego gatunku, dlatego tych krajów nie ma na mapie.

Gatunek żyje od nizin do wysokości około 2 000 m n.p.m.

> **Naturalny zasięg:** Tajlandia, Mjanma (Birma), Malezja, Indonezja i Brunei.

ŚRODOWISKO

Rhacophorus nigropalmatus żyje wysoko w koronach drzew w pierwotnym i wtórnym lesie deszczowym, a czasem spotyka się ją na plantacjach. Żaba przebywa głównie w środkowej warstwie sklepienia lasu i siedzi blisko pni oraz cienkich gałęzi, których mimo swoich rozmiarów pewnie się trzyma. Z korony drzewa szybuje długimi, ukośnymi torami na niższe drzewo albo aż na dno lasu, na odległość 15 m lub więcej.

Żaby schodzą na dół tylko w celu rozrodu. Samica buduje gniazdo z piany na roślinności nad okresowymi leśnymi zbiornikami, kałużami, przydrożnymi rowami i dzikimi taplaniskami, a kijanki spadają do wody, gdy gniazdo się rozpada. Głos samca to długi, cichy tryl przypominający miękkie stukanie w drewno. Kijanki dorastają do około 5-6 cm, żyją w mętnej, mulistej wodzie i za dnia ukrywają się w mule. Nocą żerują przy dnie.

Gatunek prowadzi nocny tryb życia. Na wolności żywi się owadami i innymi drobnymi stawonogami; duże osobniki mogą też zjadać małe kręgowce. Sama pada ofiarą węży wspinających się po drzewach.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Rhacophorus nigropalmatus* jest skąpa, a podane tu wartości opierają się na samym gatunku oraz na blisko spokrewnionym, mniejszym *Rhacophorus reinwardtii*. Gatunek jest duży, nocny i szybuje, więc terrarium musi być wysokie, głębokie i przestronne. Para potrzebuje co najmniej 120 × 80 × 120 cm, a grupa więcej. Zwierzęta odłowione z natury łatwo robią sobie krzywdę, skacząc nocą po terrarium, dlatego jedynym rozsądnym wyborem jest żaba z hodowli.

Wystrój powinien zapewniać wiele miejsc do siedzenia na różnych wysokościach: pionowe i poziome gałęzie, korę korkową oraz rośliny o dużych, mocnych liściach, takie jak *Philodendron* i *Epipremnum*. Środkową część terrarium pozostaw w miarę wolną, aby żaba mogła skakać i szybować bez uderzania w szybę, a przed przednią szybą posadź gęsto rośliny, żeby nie było dużych, odsłoniętych powierzchni szkła. Warto zrobić tło z korka. Podłoże powinno być luźne i dobrze trzymające wilgoć, np. bioaktywne z torfowcem i suchymi liśćmi. Siatka na całej powierzchni pokrywy zapobiega zastojowi powietrza.

Czytaj więcej: Budowa terrarium i podłoże bioaktywne Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 24-28 °C w dzień i 21-23 °C w nocy. Odpowiada to nizinnemu lasowi deszczowemu, w którym żyje gatunek, a temperatura nie powinna przekraczać 30 °C. Nie używaj lamp grzewczych, tylko ogrzewaj pomieszczenie, a temperaturę w górnej części terrarium kontroluj termometrem cyfrowym. Zimowanie nie jest udokumentowane i nie jest

potrzebne.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-90 %. Codziennie dokładnie zraszaj terrarium odchlorowaną wodą z kranu, deszczówką lub wodą z odwróconej osmozy i pozwól, by w ciągu dnia nieco przeschło. Siatka na całej pokrywie i dobra cyrkulacja powietrza zapobiegają pleśni i zastojowi powietrza.

Pomarszczona skóra lub ospała żaba to oznaki odwodnienia: natychmiast zwiększ wilgotność i obniż temperaturę.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Gatunek potrzebuje stałej części wodnej, w której może siedzieć i nad którą może składać jaja. Woda powinna mieć 10 cm głębokości, a żaba musi łatwo wychodzić z niej po gałęziach, korku i kamieniach. Nad wodą ułóż gałęzie i duże liście, na których samica może zbudować gniazdo z piany. Wymieniaj wodę, gdy tylko się zabrudzi, najlepiej codziennie lub co drugi dzień. Używaj odchlorowanej wody z kranu, deszczówki lub wody z odwróconej osmozy i nigdy nie stosuj mydła ani środków czyszczących w pobliżu wody, ponieważ płazy wchłaniają substancje przez skórę. Woda powinna mieć taką samą temperaturę jak powietrze.

OŚWIETLENIE I UVB

Żaba żyje wysoko w koronach drzew, dlatego zaleca się słabe źródło UVB, takie jak stosowane dla tropikalnych zwierząt leśnych. Nie zbadano, czy gatunek go potrzebuje, więc zawsze zapewnij zacienione miejsca, w których żaba może się schronić.

Używaj oświetlenia LED wystarczająco mocnego dla roślin i unikaj lamp, które grzeją. Utrzymuj stały rytm dobowy: 12 godzin światła i 12 godzin ciemności; żaba prowadzi nocny tryb życia i stresuje się, gdy w dzień w terrarium panuje niepokój.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Rhacophorus nigropalmatus zjada żywe owady. Dorosłe osobniki przyjmują duże świerszcze, szarańczę, duże karaczany, a od czasu do czasu larwę barciaka jako przysmak; młode przyjmują mniejsze świerszcze o wielkości około jednej trzeciej szerokości głowy. Częstotliwość karmienia nie jest udokumentowana. Dorosłe karm co drugi lub trzeci dzień, młode częściej, i usuwaj niezjedzone owady. Opylaj pokarm wapniem, a kilka razy w miesiącu podawaj suplement witaminowy z D3, jak to jest przyjęte u żab nadrzewnych. Nie karm żaby kręgowcami.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunek jest płochliwy i nocny, a dzień spędza ukryty wśród liści, często siedząc ciasno skulony na gałęzi lub na szybie. Nocą staje się aktywny, wspina się i szybuje. Nie należy go brać do ręki: skóra jest cienka i wrażliwa, a przestraszona żaba gwałtownie skacze i szybuje.

Można ją trzymać w parach lub w małej grupie w przestronnym terrarium z wieloma miejscami do siedzenia. Gdy samców jest więcej, w okresie rozrodu mogą się nawoływać i rywalizować, więc nie trzymaj razem więcej samców, niż pozwala na to wielkość terrarium. Przy sprzątaniu przenoś żabę wilgotnym, miękkim plastikowym pojemnikiem.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samice są większe i masywniejsze od samców i osiągają 9-10 cm, a samce 8-9 cm. Samce nawołują nocą niskim, trelującym głosem. Nie jest udokumentowane, kiedy zwierzęta osiągają dojrzałość płciową, ale młode mają 4-5 cm długości w wieku 9-11 miesięcy i dopiero w ciągu pierwszego roku życia zmieniają barwę na zieloną. Płeć młodych trudno określić, więc rozdzielaj je, gdy płeć stanie się widoczna.

GODY I KOPULACJA

Na wolności żaby schodzą z koron drzew do okresowych leśnych zbiorników, gdzie samce nawołują. Samica buduje gniazdo z piany, a samiec zapładnia jaja podczas ubijania piany. W terrarium rozmnażanie wymaga wyraźnego cyklu sezonowego z porą suchą i deszczową, codziennego intensywnego zraszania lub instalacji deszczowej oraz obfitego karmienia, jak u innych tropikalnych żab nadrzewnych. Rozród w terrarium jest dla tego gatunku opisany jedynie skąpo.

JAJA I KIJANKI

Samica buduje gniazdo z piany na gałęzi lub liściu nad wodą, a jedno gniazdo może zawierać do około 800 jaj. Rodzice opuszczają gniazdo i nie opiekują się ani jajami, ani kijankami. Wyklute kijanki spadają do wody pod gniazdem. Dlatego zapewnij część wodną o głębokości co najmniej 10 cm bezpośrednio pod gałęziami i liśćmi, na których żaby mogą składać jaja, albo odetnij liść i zawieś go nad akwarium.

Opieka nad kijankami opiera się na doświadczeniach z pokrewnymi żabami latającymi. Kijanki są duże, do około 5-6 cm, i za dnia ukrywają się w podłożu, więc zapewnij im miękkie dno z mułu lub piasku i dużą objętość wody. Utrzymuj 20-24 °C i codziennie podmieniaj 10-20 % wody. Kijanki zjadają tabletki ze spiruliną i inny tonący pokarm gotowy, a także glony i rośliny wodne.

METAMORFOZA

Kijanki wykluwają się z gniazda z piany po kilku dniach. Czas trwania stadium larwalnego nie jest dla gatunku udokumentowany; punktem odniesienia jest 6-12 tygodni, jak u *Rhacophorus reinwardtii* i *Zhangixalus arboreus*. Gdy pojawią się przednie kończyny, kijanki przestają jeść i muszą mieć łatwy dostęp do lądu: obniż poziom wody, włóż do niej korek lub gałęzie i przykryj akwarium pokrywą lub siatką, aby świeżo przeobrażone żabki nie uciekły. Zapewnij wilgotne przejście na ląd z roślinami i mokrymi kryjówkami.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode są pomarańczowoczerwone i powinny trafić do małego, wilgotnego terrarium z ręcznikiem papierowym lub torfowcem jako podłożem, roślinami i płytką miseczką z wodą. Wilgotność powietrza musi być wysoka, 80 % lub więcej. Gdy ogon zostanie wchłonięty, podawaj małe, opylone świerszcze lub muszki owocowe, niewiele, ale często, i sortuj młode według wielkości, żeby najmniejsze nie przegrywały rywalizacji o pokarm. Białe plamki pojawiają się mniej więcej miesiąc po metamorfozie. Trzymaj młode w mniejszym terrarium, dopóki nie osiągną około 4-5 cm i nie będą wystarczająco duże, by poradzić sobie wśród dorosłych. Zmieniają barwę na zieloną w ciągu pierwszego roku życia.

Zdrowie i częste błędy

Częste problemy u żab nadrzewnych w terrariach to:

- Odwodnienie i zbyt wysoka temperatura. Objawy to ospałość, pomarszczona skóra i wyprostowane kończyny. Pilnuj termometru i higrometru i codziennie zraszaj terrarium.
- Urazy od skoków na szybę. Zwłaszcza zwierzęta odłowione z natury obijają się, szybując nocą po terrarium.
- Choroby zakaźne i pasożyty, zwłaszcza u zwierząt odłowionych z natury. Kupuj zwierzęta z hodowli, nowe osobniki trzymaj na kwarantannie i używaj oddzielnych narzędzi.
- Jednostronna dieta lub niedobór wapnia i D3, co może prowadzić do osłabienia kości. Urozmaicaj pokarm.

Zgłoś się do weterynarza znającego się na płazach, jeśli żaba przestanie jeść, ma rany, obrzęki lub zaczerwienione miejsca na skórze albo siedzi apatycznie na dnie.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.